

Bilag I.

Undervisningsministeriet.

København, den 8. August 1924.

I Anledning af det Forslag til Skoleembedseksamen ved det filosofiske Fakultet, som Fakultetet under 15. April i Aar har tilsendt Ministeriet, ledsaget af en Erklæring fra Fakultetet og af to Særudtalelser, udtaler Ministeriet følgende:

Ministeriet giver den af Fakultetet foreslaaede Tofagsordning med Speciale sin principielle Tilslutning, idet man dog ønsker, at den fakultative Uddannelse i et Hjælpefag bliver fastordnet og ender med en Prøve, om hvilken Ministeriet forventer Forslag.

Ganske vist er man ikke uden Betænkeligheder overfor de Vanskeligheder, en Tofagsordning kan bringe Skolerne, men Ministeriet maa formene, at det er uomgængelig nødvendigt at komme bort fra den nuværende Eksamensordning med dens lange Studietid, og man har ikke i andre Forslag fundet en mere tilfredsstillende Løsning af det Spørgsmaal, hvorledes den højere Skole skal faa kvalificeret Lærerkraft i tilstrækkeligt Omfang.

Medens Ministeriet saaledes under Forudsætning af, at Tofagsordningen bliver forbundet med Adgang til en Tillægsprøve i et Hjælpefag, kan give Fakultetets Forslag med Hensyn til det principielle Grundlag for Skoleembedseksamen sin Tilslutning, maa det paa den anden Side kræves, at Ordningen i Enkelthederne baade med Hensyn til Specialet og navnlig med Hensyn til Eksamensfordringerne bliver saaledes, at den tilfredsstiller Skolens berettigede Krav.

Med Hensyn til Specialet kan Ministeriet ikke tiltræde den af Fakultetetets Flertal fremsatte Opfattelse, at Specialestudium „i de fleste Fag afgiver en væsentlig Garanti for, at de tilkommende Lærere opnaar en saadan Modenhed og Sikkerhed i deres Fag, at de med virkeligt Udbytte for Eleverne vil kunne lede Undervisningen i de højere Klasser“. En saadan Betydning kan Ministeriet ikke tillægge Specialestudiet, men maa meget mere se dets Betydning i „Indsigt i det Grundlag, hvorpaa Studiet af Faget hviler, og i dets Metode“, saaledes som Fakultetet et andet Sted i sin Skrivelse gør gældende. Netop nu, da Kravet om Skoleelevernes Selvarbejde lyder fra alle Sider, vilde Ministeriet finde det uheldigt at opgive et Specialestudium, som dog er egnet til igennem Selvarbejde at indvie den vordende Lærer i, hvorledes hans Fags Resultater er blevet til. Det er Ministeriet magtpaaliggende, at der ikke træffes en Ordning, som i sig selv rummer Fare for, at de vordende Læreres Uddannelse i for høj Grad vilde blive til en Lektielesning.

Ministeriet ønsker dog at fremhæve Nødvendigheden af, at Specialestudiet ikke anlægges saaledes, at det i for høj Grad lægger Beslag paa Studietiden, hvorhos man udtaler Ønsket om, at den i Eksamensfordringerne i Engelsk angivne Ordning, hvorefter Specialet kan omfatte enten eet større eller flere mindre Omraader, ogsaa maatte komme til at gælde for de andre Fag.

Hvad dernæst Eksamensfordringerne angaar, maa man rejse Indvendinger mod adskilligt i de fremsatte Forslag og herom ogsaa henvise til den meget vægtige Kritik, der er fremført af Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne i hans i Afskrift vedlagte Skrivelse. Ministeriets Hovedindvending mod den fremsatte Plan er den, at den i overvejende Grad giver en skønlitterær Uddannelse med Vægten lagt paa det fortidige, medens den kun i ringere Grad har Øje for andre Sider af det menneskelige Aandsliv og navnlig for Nutidens Liv. — Da den højere Almenskole i sin nysproglige Linie i saa høj Grad bygger paa Kendskab til vor Tids Kulturlande og deres Sprog, bør Uddannelsen af Lærerne i disse Sprog ogsaa omfatte andre Sider af det paagældende Folks Kultur end netop Skønlitteraturen og igen særlig den ældre Del af den. De foreslaaede Specialeemner tyder kun i ringe Grad paa, at Undervisningen søger at vække de studerendes Forstaaelse af, hvorledes det arbejdende og erhvervende Folk